

Indicatiestelling voor urinekweken in de praktijk

1. Rolverdeling en communicatie tussen huisarts en doktersassistent

01
De urines worden gewoon nagekeken met zo'n combistick en die uitslagen komen allemaal bij de huisarts in een speedfiat (...) en als de huisarts vindt dat er iets mee moet met die urine, een kweek of een dipslide, dan hebben wij als assistentes in onze behandelkameragenda een kopje 'kweek' en daar kan hij dat onder zetten.

Doktersassistent 6

02
Dat [indicatie stellen voor urinekweek] doe ik samen met mijn collega [huisarts]. Dus dat is echt aan de arts en heel soms de assistente. (...)

Huisarts 3

03
Deelnemer: Ik kijk inderdaad of het [diagnostiek en beleid] volgens de afspraken is. En verder zijn er natuurlijk altijd nog wat twijfeldingen, en daar kan je het dan even over hebben, en dan neem ik de beslissing.
Interviewer: En dan neemt u het dossier van de patiënt erbij, als ik het zo begrijp?

Deelnemer: Ja, daar moet ik gewoon in, anders kan ik het niet accorderen.

Huisarts 8

2. Afwegingen en praktische factoren bij het aanvragen

04
(...) Als de persoon erg ziek is, dan ga ik wel gokken hè, maar bijvoorbeeld bij een oudere die milde klachten heeft, is die kweek er om zeker te weten wat voor antibiotica ze nodig hebben. Bij kinderen is er al standaard een kweek gemaakt, onafhankelijk van wat uit de stick komt, en dan bij mannen volgens mij, maar we zien het niet zo vaak bij mannen, maar bij mannen doen we ook altijd een kweek en dan als het een ongecompliceerde urineweginfectie is bij een jonge, niet-zwangere vrouw, dan wachten wij even met kweken. (...) nou, vanaf de derde keer van een blaasontsteking, maken wij die kweek.

Huisarts 10

05
Op zich denk ik dat het [urinekweken aanvragen] best goed gaat, maar tijdens mijn opleiding had ik wel een paar keer dat, ja, dat dan ook een collega of zo zei van 'heb je er wel aan gedacht om een kweek te doen?' En dan dacht ik: Oh ja, even nog een keer kijken wanneer dat ook alweer moet.

Huisarts 6

06
Ja, en soms als je niks met de informatie van de kweek gaat doen, dan maak ik geen kweek. Dus als iemand op vakantie zou gaan en ik geef de antibiotica mee en ik denk van nou, ik heb geen kans om die antibiotica te veranderen voor hen, dan zeg ik: oké, ik sla de kweek over. Ja, het moet wel klinische consequenties hebben, de kweek, anders doe ik het niet.

Huisarts 9

3. Logistiek, patiëntperspectief en kostenafweging

09
Interviewer: En zijn er verder in de logistiek voor de aanvraag van een kweek nog wel eens problemen waar je tegenaan loopt?
Deelnemer: Nee, eigenlijk niet nee, de samenwerking met zo'n extern laboratorium gaat heel erg prettig.

Doktersassistent 7

11
Soms is het op verzoek van de patiënt zelf, omdat ze dan aangeven van 'Bij mij, als het gestickt wordt, dan komt er vaak niks uit en dan uit de kweek wel.'

Doktersassistent 2

10
Het is logistiek soms lastig weet je, je zit in een dorp, dus 's morgens vroeg als iemand zich meldt en het lab is hier, dan is het makkelijk om een kweek in te zetten. Maar bijvoorbeeld zo'n man met klachten, (...) die moet dan de auto pakken en 20 minuten rijden naar het ziekenhuis. (...) dus dan is het logistiek vaak lastig om de urine in het ziekenhuis te krijgen voor een kweek.

Huisarts 10

12
(...) het grootste deel van de mensen die wij veel zien die zitten al aan hun eigen risico, dus die merken dat praktisch gezien niet. Want dat zijn toch vaak mensen die toch ook nog wel wat andere dingen mankeren, waardoor ze daar gewoon al makkelijk overheen gaan. En anders wordt het [kosten van een urinekweek] echt niet besproken.

Doktersassistent 4

13
Ja, weet je, ik vind het ook een stukje eigen verantwoordelijkheid van de patiënt hè, dat die zich ook realiseert wat wel en niet vergoed wordt (...).

Huisarts 8

07
Interviewer: En als jullie (...) twijfelen aan een urineweginfectie, hoe gaat dat dan verder qua diagnostiek?
Deelnemer: Nou ja, meestal zetten we dan de dipslide in, dus een Uricult in het stoofje. En dan wordt die de dag erna afgelezen. (...) En alleen als hij [dipslide] dan echt positief is, dan wordt hij ingestuurd naar het ziekenhuis om eventueel antibiotica door te kweken.

Doktersassistent 1

08
Ik ben meer opgeleid met de dipslides, dus we zijn nu gestart met dipslides inzetten, omdat ik het voor de patiënt fijner vind, want die is dan niet gelijk zijn eigen risico kwijt met zo'n kweek.

Huisarts 10